

Šīs lapa ir mašintulkota [Saite]. Mašintulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums par to, kā Eiropas Komisija izskatīja pieprasījumu par publisku piekļuvi dokumentiem par Covid-19 pandēmijas laikā izplatīto medicīnisko masku kvalitāti (lieta 790/2021/MIG)

Lēmums

Lieta 790/2021/MIG - Uzsākta {0} 30/04/2021 - Atzinuma projekts par {0} 05/11/2021 - Lēmums par {0} 25/05/2022 - Iesaistītās iestādes Eiropas Komisija (Konstatētas kļūdas pārvaldē) | Eiropas Komisija (Iestādes atbalstīts ieteikums) |

Lieta attiecās uz pieprasījumu nodrošināt publisku piekļuvi dokumentiem par 1,5 miljoniem medicīnisko masku, ko Komisija bija iegādājusies Covid-19 pandēmijas agrīnā posmā un kas neatbilda prasītajam kvalitātes standartam. Komisija atteica piekļuvi dažiem pieprasītajiem dokumentiem (to daļām), pamatojoties uz nepieciešamību aizsargāt attiecīgā ražotāja komerciālās intereses.

Ombuds uzskatīja, ka attiecīgo informāciju nevar pamatoti uzskatīt par komerciāli sensitīvu un ka, pat ja pieņemtu, ka Komisija varētu pamatoti atsaukties uz attiecīgo atbrīvojumu, pastāv lielas sabiedrības intereses izpaust informāciju.

Tāpēc ombuds uzskatīja, ka Komisijas atteikums nodrošināt publisku piekļuvi šajā lietā ir administratīva kļūme. Viņa ieteica Komisijai pārskatīt savu nostāju, lai piešķirtu ievērojami lielāku vai pat pilnīgu piekļuvi strīdīgajiem dokumentiem.

Komisija sniedza pozitīvu atbildi uz ombuda ieteikumu. Tā atkārtoti izvērtēja savu lēmumu un piešķirta lielāku piekļuvi lielākajai daļai strīdīgo dokumentu. Tomēr ombuds pauž nožēlu par to, ka Komisija joprojām nav piešķīrusi piekļuvi trim atlikušajiem dokumentiem pilnībā. Viņa arī norādīja, ka, lai gan sūdzības iesniedzējs tagad ir saņēmis plašāku piekļuvi, jo pagājuši gandrīz divi gadi kopš viņa pieteikuma iesniegšanas, dokumenti, kas viņam nodoti paredzētajam mērķim, vairs netiek izmantoti.

Tāpēc viņa apstiprināja savu konstatējumu par administratīvu kļūmi un slēdza izmeklēšanu.

Sūdzības priekšvēsture

1. 2020. gada pavasarī, lai palīdzētu pārvarēt Covid-19 pandēmiju, Eiropas Komisija, izmantojot Ārkārtas atbalsta instrumentu, iegādājās desmit miljonus medicīnisko masku [1]. Komisija jau bija sākusi izplatīt 1,5 miljonus no tām 17 dalībvalstīm un Apvienotajai Karalistei, kad izrādījās, ka maskas ir sliktas kvalitātes. Tirgotājs piekrita riska mazināšanas pasākumiem.

2. 2020. gada jūnijā sūdzības iesniedzējs, žurnālists, lūdza [2] Komisiju nodrošināt publisku piekļuvi informācijas apmaiņai starp Komisiju un dalībvalstīm par šo masku nosūtīšanu.

3. Komisija 2020. gada 26. oktobrī informēja sūdzības iesniedzēju, ka tā ir identificējusi 134 dokumentus un piešķīrusi plašu publisku piekļuvi. Tomēr tā atteica piekļuvi dažiem dokumentiem (to daļām), pamatojoties uz vairākiem izņēmumiem, kas paredzēti ES tiesību aktos par publisku piekļuvi dokumentiem.

4. Sūdzības iesniedzējs lūdza Komisiju pārskatīt savu lēmumu atteikt piekļuvi (iesniedzot “apstiprinošu pieteikumu”).

5. Pēc tam Komisija piešķīra sūdzības iesniedzējam plašāku piekļuvi. Tomēr tā atstāja spēkā daļu sava lēmuma, tostarp to, ka piekļuve 12 dokumentiem (to daļām) bija jāatsaka, pamatojoties uz nepieciešamību aizsargāt attiecīgā ražotāja komerciālās intereses [3].

6. Neapmierināts ar rezultātiem saistībā ar šiem divpadsmit dokumentiem, sūdzības iesniedzējs 2021. gada aprīlī vērsās pie ombuda.

Ombuda ieteikums

7. Ombuds uzskatīja, ka Komisijas arguments, ka neizpaustās informācijas izpaušana kaitētu ražotāja komerciālajām interesēm, jo to varētu izmantot, lai kaitētu tā reputācijai un tādējādi apdraudētu tā stāvokli tirgū, nav pietiekams, lai konstatētu likumīga un faktiskā riska esamību. Konkrētāk, ombudam nebija skaidrs, kā redīgēto informāciju, jo īpaši par konkrētiem riska mazināšanas pasākumiem, varētu izmantot, lai kaitētu ražotāja reputācijai.

8. Turklāt ombuds uzskatīja, ka sabiedrība ir ļoti ieinteresēta zināt, kādi pasākumi ir veikti, lai nodrošinātu, ka apgrozībā netiek laistas un izmantotas bojātas maskas.

9. Tādējādi ombuds uzskatīja, ka Komisijas atteikums piešķirt pilnīgu publisku piekļuvi divpadsmit strīdīgajiem dokumentiem ir administratīva kļūme. Viņa sniedza šādu ieteikumu [4]:

Komisijai būtu jāpārskata savs lēmums atteikt publisku piekļuvi divpadsmit attiecīgajiem dokumentiem (daļām), pamatojoties uz nepieciešamību aizsargāt ražotāja komerciālās intereses, lai sūdzības iesniedzējam sniegtu ievērojami lielāku vai pat pilnīgu piekļuvi šiem dokumentiem.

10. Atbildot uz **to, Komisija** [5] piešķir sūdzības iesniedzējam būtisku piekļuvi deviņiem dokumentiem, tostarp tajos iekļautajai informācijai par ierosinātajiem riska mazināšanas pasākumiem, aizklājot tikai ierobežotus personas datus [6]. Tā uzskatīja, ka gandrīz gadu pēc apstiprinošā lēmuma pieņemšanas faktiskie un tiesiskie apstākļi ir mainījušies un ka tādēļ uz šiem deviņiem dokumentiem vairs neattiecas izņēmums komerciālo interešu aizsardzībai. Attiecībā uz atlikušajiem trim dokumentiem Komisija atkārtoja, ka šajos dokumentos bija ietverta sensitīva komercinformācija no identificēta uzņēmuma, ar kuru tam nav tieša līguma, un apgalvoja, ka izpaušana kaitētu uzņēmuma komerciālajām interesēm.

11. Sūdzības iesniedzējs savās piezīmēs puda neapmierinātību ar to, ka Komisija izskata viņa piekļuves pieprasījumu. Viņš norādīja, ka bija vajadzīgi gandrīz divi gadi, lai saņemtu piekļuvi strīdīgajiem dokumentiem, un ka šīs kavēšanās dēļ viņam nebija iespējams veikt savu žurnālista darbu. Sūdzības iesniedzējs arī apgalvoja, ka Komisija nav sniegusi skaidru un pamatotu paskaidrojumu par to, vai pastāv risks attiecīgā ražotāja komerciālajām interesēm vai kāpēc tā uzskata, ka šis risks ir mazinājies.

Ombuda novērtējums pēc ieteikuma

12. Ombude atzinīgi vērtē Komisijas pozitīvo atbildi uz viņas ieteikumu pārskatīt tās lēmumu atteikt publisku piekļuvi divpadsmit attiecīgajiem dokumentiem (daļām).

13. Ombuds norāda, ka pēc atkārtotas izvērtēšanas Komisija ir piešķīrusi lielāku publisku piekļuvi deviņiem no divpadsmit attiecīgajiem dokumentiem.

14. Tomēr ombuds joprojām uzskata, ka iemesli, uz kuriem Komisija pamatoja savu lēmumu atteikt piekļuvi attiecīgajām šo dokumentu daļām tās apstiprinošā lēmuma pieņemšanas brīdī, nebija pārliecinoši.

15. Attiecībā uz atlikušajiem trim dokumentiem, kuros ir informācija par kvalitātes kontroles pārbaudēm, ombude atkārtoti savu viedokli, ka šī informācija nav kvalificējama kā komerciāli *sensitīva* tikai tāpēc, ka tā attiecas uz uzņēmumu. Tādēļ viņa pauž nožēlu par to, ka Komisija saglabāja atteikumu piešķirt piekļuvi šiem dokumentiem kopumā.

16. Ombuds arī pauž nožēlu par laiku, ko Komisija šajā gadījumā ir veltījusi, lai nodrošinātu piekļuvi. Lai gan viņa savā ieteikumā atzina, ka sūdzības iesniedzēja piekļuves pieprasījums attiecās uz vienu no tajā laikā noslogotākajām Komisijas daļām, tas, kā Komisija izskatīja šo lietu, nepārprotami bija pretrunā Regulas 1049/2001 garam. Par to liecina fakts, ka laika gaitā sūdzības iesniedzējs nevar izmantot informāciju, kas viņam tagad ir tikusi izpausta paredzētajam mērķim. Tāpēc ombuds vēlreiz uzsver pārredzamības nozīmi krīzes laikā [7], kā arī nepieciešamību ievērot termiņus, kas noteikti ES tiesību aktos par publisku piekļuvi [8].

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Komisija ir pozitīvi reaģējusi uz ombuda ieteikumu, nodrošinot plašāku publisku piekļuvi

strīdīgajiem dokumentiem. Tomēr Komisija joprojām nav piešķīrusi piekļuvi trim atlikušajiem dokumentiem kopumā. Turklāt, tā kā ir pagājuši gandrīz divi gadi, sūdzības iesniedzējs nevar izmantot viņam izpausto informāciju paredzētajam mērķim. Tāpēc ombude apstiprina savu konstatējumu par administratīvu kļūmi.

Sūdzības iesniedzējs un Komisija tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly Eiropas ombuds

Strasbūrā, 25.5.2022.

[1] Lai iegūtu informāciju par Ārkārtas atbalsta instrumentu, apmeklējiet:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Saite].

[2] Saskaņā ar Regulu 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Saite].

[3] Saskaņā ar Regulas 1049/2001 4. panta 2. punkta pirmo ievilkumu.

[4] Ieteikuma pilns teksts un tā rezultātā sniegtais novērtējums ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Saite].

[5] Komisijas atbilde uz ombuda ieteikumu ir pieejama šādā tīmekļa vietnē:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Saite].

[6] Saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

[7] Sk. Ombuda 2020. gada 20. aprīļa vēstuli Komisijai:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Saite].

[8] Sk. arī ombuda izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas par laiku, kas Eiropas Komisijai vajadzīgs, lai izskatītu pieprasījumus par publisku piekļuvi dokumentiem:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Saite].